

Översättningshjälp för *Dina rättigheter på jobbet*

Bli medlem!

byggknads.se/bli-medlem

Håll koll på
**dina rättigheter
på jobbet**

Låt dig inte utnyttjas!

Du vet väl att du har rättigheter enligt lag och avtal? De har kommit genom mer än 100 års facklig kamp.

Byggnads uppgift är att se till att villkoren för våra medlemmar är så bra som möjligt.

Facket är på din sida

När något krånglar på jobbet, om du till exempel inte får rätt lön eller villkor hjälper vi dig.

Välkommen som medlem i Byggnads, om du inte redan är det!

Viktig!

- Du kan aldrig få sparken för att du går med i facket.
- Du har laglig rätt att vara medlem i facket.
- Du behöver inte berätta för chefen om du inte vill.

Vad är ett kollektivavtal?

Ett kollektivavtal är en överenskomst mellan Byggnads och arbetsgivarna. Här finns reglerna för bland annat lön, arbetstid och arbetsmiljö.

Kollektivavtalet kommer inte av sig självt. Det är vi som förhandlar fram det med arbetsgivarna – staten lägger sig inte i. Ju fler medlemmar vi är, desto bättre villkor kan vi få.

Om inte kollektivavtal finns?

Vissa företag har inte kollektivavtal. Då gäller inte reglerna. Fråga din chef om det finns, eller ring oss.

Om kollektivavtal inte finns så är det vår uppgift att försöka få till ett.

Byggnads är fackförbundet för dig som är byggnadsarbetare.

Vi jobbar för bättre löner och säkrare arbetsmiljö. Med oss får du stöd, råd och försäkringar.

Tillsammans är vi redan fler än 100 000 starka, stolta och trygga medlemmar.

Ju fler vi är desto mer kan vi jobba för våra rättigheter. Du behövs!

Tillsammans jobbar vi i Byggnads för att alla medlemmar ska ha:

- högsta möjliga lön
- bästa möjliga arbetsmiljö
- trygga anställningar
- utveckling i arbetet

Acceptera aldrig villkor lägre än de som står i kollektivavtalet.

Löner

Lönerna beror på flera olika saker, till exempel om du har yrkesbevis (yrkesarbetarlön) eller inte. Men generellt gäller lika lön för lika arbete inom arbetslaget.

Vår huvudlöneform är prestationslön, som kallas ackordslön. Men du kan också ha tidlön.

En genomsnittlig lön i byggbranschen ligger på ungefär 215 kronor i timmen. Men du kan tjäna både mer eller mindre än detta.

Ring Byggnads i din region om du har frågor kring din lön.

Lön utan yrkesbevis (Byggavtalet)

Om du inte har yrkesbevis har du en procentsats av yrkesarbetarlönen på arbetsplatsen:

- 70 % om du har mindre än ett års erfarenhet
- 88 % om du har mer än ett års erfarenhet
- 100 % om du har mer än sex års relevant yrkeserfarenhet

Finns inget kollektivavtal finns heller inga regler för lönerna, då kan du tjäna hur lite som helst!

Kollektivavtalet ger

- **Reseersättning:**
Bil: enligt Skatteverkets nivå, 25 kr/mil (2023).
Kollektivtrafik: 1/20 av priset för månadskortet per arbetsdag.
- **Semestersättning:** 13,0-13,2 %
- **Avtalspension:** 5,7-6,2 % av lönen (arbetsgivaren betalar in extra till pensionen.)
- **Arbetstidsförkortning:** 40 timmar per år med lön (ledighet utöver semester).
- **Löneförhöjningar** varje år.

10

- **Sjuklön** från andra dagen om du är sjuk (enligt lagen).
- **Traktamente** om du jobbar och bor på annan ort.
- **Ett bra boende** om du jobbar och bor på annan ort.
- **Försäkringar** om du skadar dig på jobbet.
- **Helglön:** ledigt med lön när en helgdag inträffar på en vardag.
- **Permission:** betald ledighet vid speciella tillfällen.

11

Uppsägning

Du kan bara bli uppsagd på grund av arbetsbrist eller personliga skäl.

- **Företaget kan inte säga upp och avsluta din anställning samma dag** - uppsägningstiden är minst en månad om du är tillsvidareanställd eller 14 dagar om du är provanställd.
- Om du är medlem i Byggnads måste arbetsgivaren **förhandla med oss först**. Normalt gäller att den som anställts senast får lämna först.
- Säger du upp dig själva har du uppsägningstid på en månad.
- Om du är provanställd kan du säga upp dig och sluta samma dag.

14

Arbetsmiljö och säkerhet

Jobbar du med eller ser något som är farligt? Leta efter våra **skyddsombud med gröna hjälmar**.

Finns inget skyddsombud på din arbetsplats kan du ringa oss och få kontakt med ett av våra **regionala skyddsombud**.

- Arbetsgivaren ska stå för **arbetskläder, skyddsskor** och skyddsutrustning.
- Det ska alltid finnas **personalutrymmen** med toa, dusch och plats att äta.
- **Sanera aldrig asbest** och andra farliga material utan skyddsutrustning och utbildning.

15

Kontakta Byggnads

All viktig information finns på byggnads.se

Stöd och rådgivning till dig som är medlem
Byggnads medlemscenter
010-601 10 00
info@byggnads.se

18

Anställningar

Gå inte med på vilken anställning som helst.

- **Tillsvidareanställning** är huvudformen i byggbranschen.
- Du kan vara **provanställd** i högst sex månader, sedan ska du bli tillsvidareanställd.
- En **tidsbegränsad anställning** kan du ha i vissa fall.

OBS! Du ska få ett **anställningsbevis** när du börjar. Varje månad ska du få ett **lönebesked**. När du slutar ska du få ett **arbetsgivarintyg**. Spara dem!

12

Arbetstider

- Ordinarie arbetstid: **40 timmar i veckan** - 8 timmar per dag.
- Du ska få **ersättning för overtidsarbete** om du jobbar mer än 40 timmar i veckan.
- Du ska få tillägg för **obekväm arbetstid (OB)** om du jobbar tidig morgon/kväll, natt eller helg.
- Du kan normalt **aldrig bli tvingad** att jobba overtid eller natt.
- Du ska få **raster** under arbetsdagen.
- Du har rätt till **25 semesterdagar** per år.

13

Bli medlem!

Om något krånglar eller om arbetsgivaren inte följer kollektivavtalet kan vi bara hjälpa dig om du är medlem.

Bli medlem:
byggnads.se/bli-medlem

A-kassan

Kom ihåg att gå med i a-kassan också. Skulle du bli arbetslös kan a-kassan betala dig upp till 80 procent av din tidigare lön.

byggnadsakassa.se

16

Som medlem får du

- Råd, stöd och förhandlingshjälp.
- Möjlighet att ansöka om rättshjälp.
- Vi hjälper dig att förstå vad som står i avtalen.
- Extra försäkringar om du skadar dig eller blir sjuk.
- Fackliga utbildningar för att lära dig mer.
- Möjlighet att påverka både Byggnads och på din arbetsplats.
- Medlemskort laddat med förmåner och rabatter.
- Billigare medlemskap i a-kassan.
- Prenumeration på tidningen Byggnadsarbetaren.

17

Tillsammans är vi starka

Kollektivavtalet är under ständig attack och vi kämpar för att behålla våra rättigheter. Vi förhandlar med arbetsgivarna om kollektivavtalet ungefär vartannat år. Ju fler medlemmar vi är desto starkare blir vi i förhandlingarna.

Du behövs!

Bli medlem!
byggnads.se/bli-medlem

Version 3, 2022, 2025